

Čáranek

Školský časopis č. 1 / šk. rok 2019 /20
ZŠ Čáry

Milí žiaci, vážený pedagogický zbor,
tak a je to tu. Konečne prišiel mesiac, na ktorý sa deti tešia celučký rok – mesiac splnených prianí. Ved' koho z nás by nepotešila mäkučká perinka prikrývajúca stromy, strechy domov, ale hlavne ulice? Kto z nás by odolal divému tancu snehových vločiek a strhujúcej hudbe pani Meluzíny? A čo tak vyskúšať, či dedko Mrázik má naozaj takú čarovnú silu, ktorá žblnkajúci potôčik prečaruje na najkrajšie ligotavé zrkadlo?

Zdá sa vám, že som ešte na nejakú radosť zabudla? Máte pravdu, k decembru patrí i vôňa ihličia, medovníčkov, pečených kaprov, vianočnej kapustnice a čojaviemčoho ešte.

Ešte vždy vám niečo chýba? Žeby som na to najhlavnejšie neprišla? Samozrejme, všetci sa tešíme na chvíle, keď sa na nás usmejú darčeky v nevídanom množstve, v najrôznejších obaloch a tvaroch. Ale to nie je to najhlavnejšie. Najhlavnejšie sú chvíle, ktoré vieme darovať jeden druhému, čas, ktorý prežijeme spolu, lebo tým nás nemôže obdarovať nik, len my navzájom.

Tak čo, už sa tešíte?

*Tam rástla krásna jedlička,
kde šumel hustý háj,
či kvitol kvet, či padol sneh,
vždy bola zelená.*

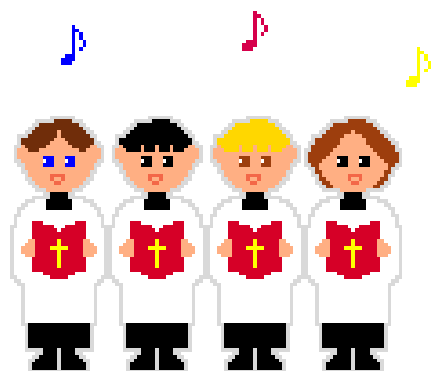
*Jej metelica nátila
do snúčkov častokrát
a vírál ju snehom ukrúcal,
by nezamrzla snád.*

*A zajko bojko ušaty
si rád skákal pod ňou
a kde-tu sivý zlostný vlk
sa mihol čistinou.*

*„Vinšujem na toho Krista pána
narodenie, žeby ste mohli
hojnejšie, spokojnejšie tie rôčky
dočkati, jak ste ich dočkali.
Z poľa úrodu, v dome priplodu,
lásku, svornosť, spokojnosť.“*

Vinše boli niekedy aj zo žartovnou tematikou: „*A ja vám vinšujem, že na peci koláče počujem. A keď mi z nich nedáte, tak vám spadnú gate. A keď neveríte, tak vám spadnú aj nohavice.*“

Takýmto, alebo iným vinšom sa prichádzali z domu do domu predviesť, či ukázať vinšovníci na celom území Slovenska v čase najkrajších zimných sviatkov – Vianoc. Štedrý deň, podobne ako v ďalších krajinách, je bežne známy pod názvom Kračún. Buď sa odvodzuje od slova krátiť, alebo od latinského termínu creatio, označujúceho deň Ježišovho narodenia. Ide o to, že deň sa pomaly skracoval a noc sa predlžovala. Pôvodcom tohto všetkého bolo a je slnko.

V tento deň sa ľudia snažili konať len dobro, pretože kto ako robil v tento deň, tak mal konať po celý rok. Vraví sa, že kto v tento deň ráno nalačno kýchol, mal sa dožiť vysokého veku. Mágiou sú opradené celé Vianoce a v každom kúte Slovenska sú iné.

Aj naša ZŠ prežíva v decembri vianočnú náladu bohatým a pestrým programom.

Čo nás teda čaká v decembri?

6.12. Mikuláš v škole i v kostole

7. 12. 9:00 Stolnotenistový turnaj

14:00 Vianočné tvorivé dielne

12.12. Trh solidarity

14.12. Vianočné trhy v obci

14.12. Retrovýstava

19.12. 16:00 Vianočná akadémia

Európsky deň jazykov

Hovoriť cudzím jazykom je dnes už samozrejmosťou každodenného života. Dokonca jazyky majú aj svoj sviatok. Každoročne sa 26. septembra oslavuje Európsky deň jazykov. Naši žiaci si tento deň taktiež pripomenuli rôznymi zaujímavými aktivitami.

Zlatým klincom Európskeho dňa jazykov bola návšteva Lingvafestu v Bratislave, ktorá dopadla nad očakávania.

...ako včeličky ☺

Žiaci 1. - 4. ročníka absolvovali "sladkú exkurziu" do včelej farmy v Smoleniciach. Žiaci mali možnosť poznať prácu včelára a sledovať život vo včelom úli. Každý si mohol urobiť aj voňavú sviečku zo včelieho vosku. Nemohli obísť ani blízky zámok, najmä jeho vežu, z ktorej je nádherný výhľad do širokého okolia.

Slovan, do toho!

Futbalový zápas Európskej ligy Slovan Bratislava - Wolverhampton sa mal kvôli trestu hrať so zatvoreným štadiónom. Organizátori však využili možnosť bezplatnej účasti detí do 14 rokov. Na Tehelné pole prišlo celkovo 19 300 detí z celého Slovenska, ktoré vytvorili úžasnú a neopakovateľnú atmosféru. Aj keď Slovan prehral, počas celého zápasu deti fandili a hnali hráčov vpred. Žiaci z našej školy tiež mali možnosť zažiť a vytvárať túto skvelú náladu.

Deň školských knižníc

Naša základná škola a školská knižnica sa aj tento rok zapojila do súťaže o najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice pri príležitosti Medzinárodného dňa školských knižníc. My sme vybrali také aktivity, ktoré smerovali k poznávaniu významného slovenského spisovateľa J. G. Tajovského, jeho života i tvorby. Zamerali sme sa na dramatizácie, scény, divadielka, bábkové hry.

Naši prváci sa dostali do novín. 😊

Týždenník MY Záhorie má v tomto roku novú pravidelnú rubriku s názvom "Moje prvé školské tablo" Predstavuje v nej prvákov v školách na Záhorí. Tento týždeň patrila prvákom z našej školy...

Zasmejme sa

- Pán vedúci, môžete mi dať zajtra voľno?
- Manželka chce, aby som jej pomohol s vianočným upratovaním.
- Z takého dôvodu vám predseda nebudem dávať voľno!
- Ďakujem, vedel som, že sa na vás môžem spoľahnúť.

Nežná revolúcia, v češtine Sametová (Zamatová) revoluce označuje udalosti od 16. novembra do 29. decembra 1989 v Česko-Slovensku s cieľom odstrániť vládu komunistov. Prívlastok nežná, zamatová vyjadruje, že nešlo o krvavú revolúciu. Dnes je 17. november dôležitým dátumom v slovenskej a českej histórii a tento deň slávime ako štátny sviatok Deň boja za slobodu a demokraciu.

Ako sa na obdobie pred a po 17. novembri pozerajú naši občania?

Čo nám dal a čo nám vzal 17. november?

„Po novembri 1989 som začala pociťovať slobodu. V rozhodovaní, v cestovaní aj vo svojich názoroch. Žiaľ, pociťujem stratu najmä sociálnej istoty a bezpečia.“

•••

„Cítim sa slobodnejšie a voľnejšie, ale mám aj väčšiu zodpovednosť za svoje skutky. Vzal mi mladosť :) predsa len je to už 30 rokov a je menšia spolupatričnosť. Na vine sú však i sociálne siete a technika.“

•••

„Možnosť slobodne sa rozhodnúť a vytvoriť si vlastný biznis, možnosť cestovať. Ale boli ľahšie možnosti dostať sa k bytu a bola vtedy väčšia súdržnosť medzi ľuďmi.“

•••

„Sloboda vyjadrovania, sloboda vo viere, široké možnosti uplatnenia. Niežby mi niečo vzal, ale bola som mladá a tak mám neskutočne veľa krásnych spomienok na toto obdobie... Snád' boli lepšie medziľudské vzťahy.“ •••

„Dal mi voľnosť, slobodu, výber. Možnosť vyjadriť beztrestne svoj názor. Už nemáme mladomanželské pôžičky, je viac zloby medzi ľuďmi a celkovo chýba súdržnosť medzi ľuďmi. Spoločnosť je veľmi polarizovaná.“

Vianočná kapustnica

Vianoce sú neodmysliteľne späté aj s tradičnou kapustnicou. Kapustnice sa vždy varilo viac, aby vydržala od Vianoc aspoň do Silvestra. A najlepšie sú posledné porcie kapustnice. Pretože, čím je kapustnica uležanejšia, tým je lepšia.

1. Na masť osmažíme na drobno nasekanú cibuľu a pridáme kvasenú kyslú kapustu. Orestujeme a zalejeme vodou. Do hrnca ku kapuste pridáme celé klobásy, kus dobrého domáceho údeného mäsa vcelku a varíme asi jeden a pol hodiny.
2. Klobásy a údené vyberieme, pridáme zemiaky pokrúpané na kocky, sušené hríby a varíme, kým zemiaky nezmäknú. Údené mäso a klobásy nakrájame na kocky a vložíme naspäť do hrnca. Premiešame a dochutíme roztláčeným cesnakom, poprípade dochutíme podľa seba. Vždy záleží od chuti klobásy, slanosti údeného a kyslosti kapusty.
3. Celkom na koniec môžeme pridať aj sušené slivky. Kapustnicu nezahusťujeme múkou! Ak máte radi, dajte do taniera lyžicu kyslej smotany :-)

Suroviny

- 1000 g kapusta kvasená
- 400 g bravčové mäso údené
- 200 g klobása
- 50 g huby sušené
- 5 g cesnak
- 50 g masť bravčová
- 100 g cibuľa
- 300 g zemiaky

A takto vyzerá tradičný štedrovečerný stôl. Štedrovečerné makové pupáky patria spolu s medovými oblátkami v mnohých rodinách k tradičnému chodu.

Rozhovor(trochu iný ☺) s

Tentokrát sme požiadali o rozhovor nášho pána učiteľa Koczúra.

Kedy ste sa rozhodli, že budete učiteľom?

Ja som sa nikdy nerozhodol, ja som jednoducho doplával na plti zvanej OSUD a nechal som sa unášať jemným prúdom života. ☺

Čo sa Vám páči najviac na tejto škole?

Práca s deťmi, milí kolegovia a najlepšia pani riaditeľka s pani zástupkyňou na svete. ☺

Nechcete si u nich náhodou šplhnúť? ☺

Samozrejme. ☺

Na čo si najviac spomínate z detstva?

Viete na čo? Na neustále pobehovanie a lietanie po vonku. Stále sme boli vonku. Hrali sme futbal, hokej, naháňačky a rôzne nezbednosti, o ktorých by som nerád hovoril. ☺

Na ktoré veci si z detstva spomínate nerád?

Na " nezabudnuteľný" zber lesných plodov v 30 stupňovej horúčave cez letné prázdniny trvajúci celý jeden týždeň pod prísny dozorom mojej milovanej mamy...

Ak si spomínate, aký darček Vám urobil v detstve najväčšiu radosť?

Najväčšiu radosť mi urobil model lietadla. Druhým darčekom, a to hovorím vážne, bola kazeta s koledami od Tublatanky.

Čo by Vás potešilo pod stromčekom teraz?

Playstation PRO, Oculus Rift a exkluzívne hry na Playstation. Ale momentálne mi bude stačiť kniha o mimozemšťanoch. ☺☺☺

Čo by ste zaželeli všetkým k Vianociam?

Nech nikto nehľadá šťastie vo veciach a ľuďoch okolo seba, šťastie nosí každý sám v sebe.

O stratenom dievčatku (podľa rozprávky T. Römerovej zo 6. tr.)

Za tromi

dávno malý . Obkľopovala ho lúka a za lúkou bol temný .
Les však od lúky delil Zelený potok. V domčeku žili ocko, mamka a dievčatko

Hanka. Jedného dňa sa pýta Hanka svojej : „ Mamka, môžem sa ísť hrať na lúku?“ Mama súhlasila: „ Dobre Hanka, ale nechod' za Zelený potok, inak by

si sa stratila v Temnom .“ Hanka behala po lúke, naháňala ,

trhala pre mamičku. Zrazu začula šuchot v tráve. Skrýval sa tam

malý . No keď sa zajko rozbehol, Hanka utekala chytrou za ním. Ani

nevedela ako, len sa začala obzerať a zistila, že sa ocitla v Temnom .

Sadla si k stromu a začala nariekať. Zrazu sa pri nej zjavila . Pomohla

jej dostať sa do , kde ju už čakali ustarostení rodičia. Hanka ich šťastne vyobjímala a sľúbila, že už nikdy nepôjde do Temného lesa a bude otecku a mamku poslúchať.

Na voľné chvíle

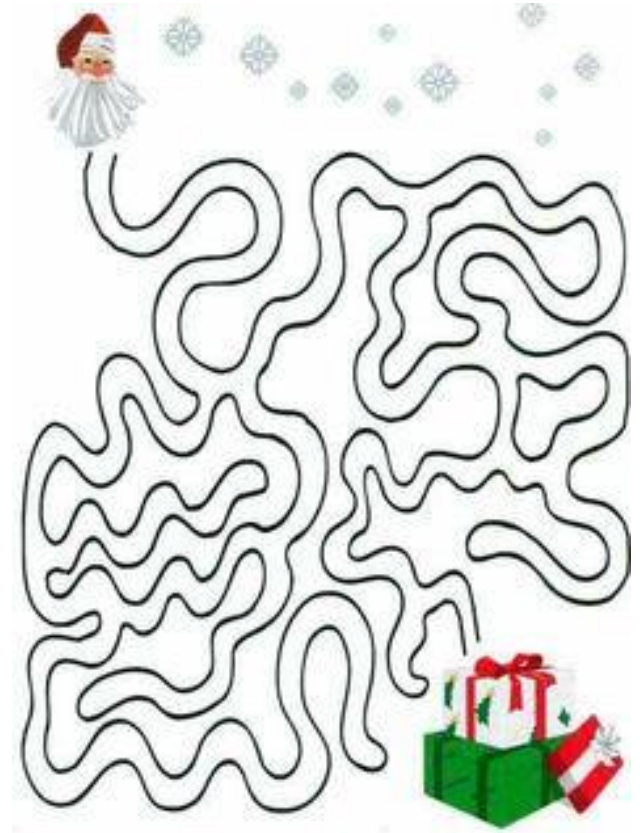
Čo sa k sebe hodí?

Hádanka

Nájdí cestičku
k darčeku!

Osemsmerovka

B	K	K	E	K	L	H	X	O	L
Q	R	E	I	A	R	B	N	K	K
D	O	Č	T	P	A	R	O	O	K
A	Z	M	S	U	D	O	Z	L	G
R	P	O	A	S	O	D	Á	A	
Č	R	R	Ť	T	S	I	O	Č	D
E	Á	T	Š	N	Ť	N	B	E	O
K	V	S	G	I		A	Y	P	H
Y	K	P	I	C	Z	Y		U	O
R	Y	B	Y	A	K	Z	D	H	P

kapustnica
rozprávky
stromček
radosť
ozdoby
darčeky
šťastie
pohoda
rodina
koláče

Svätý Mikuláš

Dávať a nečakať dar. Taký je hlavný zmysel sviatku svätého Mikuláša, biskupa, ktorý pripadá na 6. decembra. Na Slovensku i v okolitých krajinách sa na tento sviatok tešia najmä deti, pre ktoré je deň sv. Mikuláša symbolom sladkostí, ovocia a iných darčiekov. Mikuláš sa narodil na južnom pobreží Malej Ázie pravdepodobne v treťom storočí. Pochádzal z bohatej rodiny, najprv sa stal kňazom, neskôr bol biskupom v meste Myra v južnom Turecku, údajne proti vôli svojho otca, ktorý si želal, aby bol vojakom. Biskup Mikuláš hlásal evanjelium, pomáhal biednym, chorým a trpiacim.

*Mikulášku, dobrý strýčku,
modlím sa ti modlitbičku,
zlož tú svoju plnú tašku,
daj nám z darov tvojich trošku,
či koláča makového,
či koníka medového.
Veď ty svätý Mikuláš,
veľa dobrých darov máš.*

O sv. Mikulášovi koluje viacero legiend. Podľa jednej z nich pomohol trom chudobným sestrám, ktoré sa nemohli vydať, lebo nemali na veno. Preto ich čakal krutý osud v otroctve alebo v nevestinci. Keď sa o tom dozvedel biskup Mikuláš, zabalil vraj hrudu zlata do šatky a v noci ju nepozorovane hodil cez okno do izby, kde spali tri chudobné dievčatá. Vďaka štedrému daru sa mohli všetky tri sestry vydať, a tak ich Mikuláš zachránil pred ponížením a hanbou.

*Hore briežkom, dolu briežkom,
zapadajú sane sniežkom.
Na nich svätý Mikuláš,
pri ňom anjel, z neba stráž.
Deti hľadajú do oblôčka,
nedočkavé majú očka.
Dobrý strýčku Mikuláš,
pre všetkých dost' darov máš?
Ak môžem byť taká smelá,
aj ja by som prosiť chcela.
Nie však žiadne haky-baky,
chcela by som strojček taký,
ktorý mňa a našu Milku
naučí hned' násobilku. ☺*